

baja ellen, neje pedig Castelnuovoba (Dalmáciába) utazott.

— **Csendőrfőhadnagyunk Székesfehérvárott.** Nagy Béla csendőrfőhadnagyot, a mohácsi csendőrszakasz parancsnokát e hó 1-étől fogva Székesfehérvárra, a szabadságon levő ottani százados szárnyparancsnok helyettesítésére vezényelték. Négy-öt hétre terjedő távollétében Kardos Géza járásőrmester vezeti a mohácsi csendőrszakasz ügyeit.

— **Kinevezés a vármegyén.** Dr. báro Fejérváry Imre főispán dr. Blaskovich Iván közigazgatási gyakornokot Baranyavármegye tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki, és Vöglein Antal végzett bölcsészettanhallgatót a vármegyénél megüresedett allevéltárnoki állásra helyettesítette.

— **Házasság.** Blau Mór, Blau Rezső helybeli kőbányatulajdonos és utépítési vállalkozó fia s cégtársa e hó 9-én lép házasságra Strasser Adél kisasszonnyal, Strasser Henrik ivánpusztai nagybérlő leányával Budapesten.

— **Változás a kulturmérnöki hivatalnál.** A földművelésügyi miniszter Szalay Dezső műszaki tanácsost s a pécsi kir. kulturmérnöki hivatal főnökét a Tiszántúlról kerületi főügyelővé nevezte ki s szolgáltatást a miniszteriumba rendelte be. Szalay a Mohács—Kölkedi Armenesítő és Belvízelcsapoló Társulatnál mint miniszteri megbízott működött s e tisztét általános megelégedésre töltötte be s mindenek tiszteletét és szeretetét vivta ki magának.

— **Búcsú a ferencrendiekénél.** A helybeli ferencrendiek templomában e hó 2-án, kedden, tartották meg a búcsút a Porciunkula-ünnep alkalmából, amelyre más években különösen a mohácsvidéki német községekből szoktak seregestől zárandokolni a hívek. Az idén azonban — ugylátszik a nagy munka, szárazság és tikkasztó hőség miatt — gyér számmal jöttek el a németajku hívek, hogy a Ferenc-rendnek ezen az ünnepén teljes búcsuban részesüljenek. A Porciunkula-ünnep a Madonna degli Angeli vagy másképpen Porciunkula-templomnak beszertelési ünnepétől veszi eredetét, melyet 1568-ban emeltek Asszisi szent Ferencnek sirja fölé. A legenda szerint Jézus maga szólította föl Asszisi szent Ferencet, hogy kérjen a maga számára egy kegyet, mire azután szent Ferenc azt kérte, hogy mindazok, akik a róla nevezett templomban gyónnak, teljes bűnbocsánatban részesüljenek, ebből lett aztán Asszisi Ferencnek teljes búcsúja. Ez eleinte csak azokra nézve volt érvényes, akik a Porciunkula-templomban gyóntak és áldoztak, később azonban XV. Gergely pápa kiterjesztette azt valamennyi ferenc-rendi zárdatemplomra, miért is mindannyian különös ünnepélyességgel szokták a Porciunkula-ünnepet megülni. A mohácsi ferenc-rendi zárdatemplomban a keddi ünnepen az istentiszteletet a következő sorrendben tartották meg: reggel 6 órakor nagy mise, melyet Bosnyák Teofil atya, vikárius mondott, utána horvát prédikáció, melyet Bodjándé Kristóf ferenc-rendi atya tartott; 8 órakor magyar mise volt, amelyet a Trapp Innoncens atya által tartott magyar szent beszéd követett; 10 órakor ugyanez Trapp Innoncens atya német egyházi beszédet tartott, melyre a Letics Peregrin zárdafőnök által celebrált ünnepi mise következett. A délelőtti folyamán még több kis mise volt.

— **Egy néptanító ünneplése.** Annak idején hirt adtunk róla, hogy Frey János érdemeken gazdag majsai róm. kat. néptanító megrongált egészsége miatt 44 évi eredményes működés után nyugalomba vonul. Főlemlítettük azt is, hogy a majsai társadalom nagy keretű búcsu-ünnepélyt rendez nyugalomba vonuló tanítója tiszteletére. Mult vasárnap volt ez a búcsu-ünnepély, mely fényesen sikerült s a melyen Mohácsról is sokan részt vettek; névszerint: Szinkovich Károly főszolgabíró, dr. Jellachich Lajos kir. aljárásbíró, Eötvös Gusztáv és Német Rápoly szolgabírák, Margitai Lajos tsz. szolgabíró, Eötvös József vármegyei utibiztos, Kisszély Andor igazgatótanító, Kerner Róbert tanító családjával, Halmos József adótsz. nejevel stb. Kora reggel többszörös mozsárlövés hirdette a napjelentőségét. A tulajdonképpeni ünnepség a templomban tartott diszmisével kezdődött. Mise után a nyugalomba vonuló tanító működésének színhelyére, a r. kat. iskolába vonult az ünneplő közönség. Itt elsőnek Steiner Adolf körjegyző szólalt föl s tartalmas beszéd kíséretében átnyújtotta Majs község ama határozatáról szóló oklevelet, mely szerint Frey János tanítót a község diszpolgárává választja meg. Utána Trischler Sebestyén, az önkéntes tűzoltóegylet főparancsnoka adta át, szép beszéd kíséretében, az egyelet diszokmányát, mely szerint egykori alparancsnokát disztigatává választotta meg. Az ünnepelt megható beszédben mondott köszönetet ennyi hála és elismerés megnyilvánulásáért. Volt tanítványai nevében dr. Schwarz Béla ügyvédjelölt beszélt. Beszédet mondottak még: Faludi Ádám teológus és Martin József, kik az ünnepelt tanítónak szintén tanítványai voltak. Délután a községi erdőben folytatódott az ünnepség, hol a többek között

Kisszély Andor mohácsi népiskolai igazgató és Liebelt Ferenc rácpetrei plébános intéztek szép beszédet az ünnepelthez. Majd az ifjúsági egyelet magyar nyelven tartott szavalati előadása és éneke következett, melyet tűzijátékkal fejeztek be. Este táncmulatság volt, melyet bankett előzött meg, hol az intelligencia legnagyobb része jelen volt. A banketten pohárköszöntőt mondtak: Szinkovich Károly mohácsi főszolgabíró, Steiner Adolf körjegyző, dr. Schwarz Béla ügyvédjelölt, Horváth Gyula körjegyző és még többen. Salamon József kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő és Stájevits János mohácsi országgyűlési képviselő táviratban fejezték ki jó kívánságaikat, míg a mohács- és siklóvidéki tanítóegyletek, úgy az ünnepelt jóbarátai, tisztelői és volt tanítványai közül számosan írásbelileg üdvözölték Frey Jánost. — Frey János 44 évig volt mint néptanító a nemzeti napszámosa; ebből a hosszú időből 40 évet töltött Majson s itt nemcsak mint a gyermekek tanítója, hanem mint polgártársainak vezetője is, elévülhetetlen érdemeket szerzett. Ő alapította a Majsai Olvasóegyletet, résztvett a Majsai Önk. Tűzoltóegylet megalakításában és ő alakította a Majsai Ifjúsági Egyletet. Jó tanácsal, oktatással szolgált a község mezőgazdáinak is, mi által fejlesztette ezek gazdasági ismereteit; ezért az odaadó buzgalmaért Darányi Ignác volt földművelésügyi miniszter néhány év előtt elismerését fejezte ki Frey Jánosnak. — Mi ezekután csak azt kívánjuk: engedje az isteni gondviselés, hogy Frey János, a nép igazi barátja, az emberi kor legvégső határáig a legjobb egészségben élvezze a jól megérdemelt nyugalmat!

— **A Mohácsi Iparosok Olvasókörének mulatsága.** A mulatság rendező bizottsága a következő meghívót bocsátotta ki: «A Mohácsi Iparosok Olvasóköre 1904. augusztus 14-én saját kerti helyiségében konfetti, világposta, tekeverseny, sorsolás és még sok más, egyelőre el nem árulható érdekes és mulatós részletekben bővelkedő rózsaunnepélyt, továbbá tündérest és tűzijátékkal kapcsolatos jótékony célú zártkörű táncestélyt rendez. Belépő-díj a rózsaunnepélyre és táncestélyre: személyjegy 1 K, családjegy 2 K 40 f. A rózsaunnepély délután 4 órakor, a tündéresttel kapcsolatos táncestély pedig esti 8 órakor kezdődik. Az a hölgy, aki a legtöbb képes levelező-lapot árusítja el, szintugy az is, aki a legtöbb képes levelező-lapot kapja, jutalmul igen értékes emléktárgyat kap. A meghívó kívánatra a pénztárnál felmutatandó. Felülírtések köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetében a mulatság f. hó 20-án tartatik meg. A mulatság színhelye délután gyönyörű rózsaliget, este pedig szemképrázatos fényben ragyogó tündérekertébe szorolódik, ahol a közönségnek számtalan meglepetésben és kellemes szórakozásban lesz része. Tekintve, hogy az Iparosok Olvasóköre egy év folyamán vajmi kevés mulatságot rendez, a rendező bizottság azon biztos reményben munkálkodik és fáradozik, miszerint ezen mulatságon az egyelet tagjai és kedves családjaik tömegesen fogják fölkeresni az egyesület kellemes kerthelyiségét». — Ezuttal ismételt főlemlítjük hogy a sorsoláshoz minden legcsekélyebb tárgyat bezárólag f. hó 12-ig szíveskedjenek az Iparos Körbe küldeni, ahol azokat naponként este 7 és 8 óra között veszi át az egyesület igazgatója.

— **Villamos világítás.** Értesítjük olvasóinkat, hogy a Ganz és Társa cég a mohácsi villamos telep építését megkezdte s ezzel kapcsolatban a magánberendezések elkészítéséhez előbb hozzáfog. A költségvetések elkészítéséhez szükséges főlételek eszközzése céljából a cég építési irodájának műszaki közgei meg fognak jelenni azoknál, akik lángok bevezetésére kötelezték magukat. A berendezések elkészítését a megrendelések beérkezéseinek sorrendje szerint fogja a cég fogatba venni. Hogy a villamos világítást a közönség minél nagyobb mérvben igénybe vegye, a cég a magánberendezések költségeinek részletekben (6, 12, 24 és 36 hónap alatt) való törlesztését is lehetővé tette. A cég teljes szavatosságot vállal az építési iroda által végzett berendezések legszakszerűbb és kifogástalan elkészítéséért. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a világító testek (lámpák, csillárok stb.) megválasztásánál igen óvatossá legyenek, mivel a célszerűtlen és rossz fényelosztású lámpák a nagy áramfogyasztás dacára sem adnak megfelelő világítást és épp ezért ajánlatos, hogy a közönség ebben a kérdésben az építési iroda utbaigazítását vegye igénybe. A községi villamos telep szabályrendelete az építésvezetőség irodájában a közönség rendelkezésére áll.

— **A németbolyi iparos tanonciskola III. osztálya** még ma sincs szervezve, dacára annak, hogy ezt az 1893. évi 33564. sz. vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet elrendeli. A kir. tanfelügyelő ujabban sürgette a III. osztály szervezését, de a nagyközség képviselőtestülete megtagadta, még pedig azzal a megokolással, hogy ezt a nagyközség anyagi helyzete nem engedi — Nem akarjuk azt az erős kritikát eszel az eljárással szemben gyakorolni, amelyre jogunk és kötelességünk volna. Csak azt jegyezzük meg,

hogy Magyarországon még olyan értelmes és — más községekkel összehasonlítva — anyagiilag is eléggé virágzó községben is, mint Németboly, még mindig javításra szorul a közszellem. Mert bizony nagyon furcsa dolog, hogy az ismereteknek azt a csekélyke fáklyáját, amelyet iparosaink kezébe ad az iparos tanonciskola, még Németbolyban sem akarják szívesen nyújtani a jövő generációnak.

— **Államsegély.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a f. évi állami költségvetésben a gör. kel. egyházi célokra megszavazott javadalomból Andrics Dusan majsai és Gruics Dömötör borjádi gör. kel. szerb lelkészeknek egyenkint 100—100 K államsegélyt utalványozott.

— **Harc a közúti hídért.** Egy Baján megjelenő lapban olvassuk: Minthogy az idén ősszel megkezdik a baja—bátaszéki vasúti híd építését és a kereskedelemügyi miniszter kilátásba helyezte, hogy a Baja és a tulsó part között a két part közötti kocsiforgalom lebonyolítása céljából egy közúti híd is létesül: most az érdekelt vidékeken megindult a hídért a versengés. Baranya- és Bácsvármegyék a hidat Dunaszekcsőre kérik, mert ott nem lévén semmi árterület, ott az építés legolcsóbb. Maga a kormány is ezt a tervet pártolja, de Pestvármegye is akcióba lépett és azt kívánja, hogy a híd a vasúti hiddal közös pilléreken Bajánál létesüljön. Viszont Tolnavármegye sem marad tétlen és erőteljes mozgalmat indított, hogy a híd a Bátaszék és Szekszárd közötti utvonalnál vezetéssek a tolnai partokra. A nagy versengés fáradsága alighanem kárba vész, mert mint a közgazatási bejárásnál Bergmann Ernő főmérnök kijelentette, a kereskedelemügyi miniszter Dunaszekcső mellett foglalt állást.

— **Hangverseny.** Szombaton és vasárnap játszott Németbolyban Gagyó Géza hegedűművész, ki esténként remek játékával ragadta magával a közönséget. Sajnos, oly csekély számú hallgatósága volt, oly kevesen érdeklődtek a zene iránt — hogy egy kézen lehetett azok számát megolvasni. Az a pár hallgató, kikben magyar vér pezseg, s akik magyar zene iránt tényleg elkötelezetten viseltetnek, elismeréssel adóztak a művésznek az ő virtuozitásáért. Németbolyból Villányra ment Gagyó Géza, honnan Siklóst és Pécs városát látogatja meg, hol bizonyára jelentékenyen több pártolóra és nagyobb, a zene iránt érdeklődő publikum fogja támogatni s az ő remek játékát élvezni.

— **Hadihajók.** Mult vasárnapon délelőtt 9 órakor haladt el Mohács mellett — Zimonyból jövet — a Szamos és Körös monitor egy őrjárónaszáddal. A két monitor Budapesten kötött ki, ahonnan rövid pihenő után Pozsonyba vonultak aknagyakorlatokra.

— **Beszűntetett hajóforgalom.** A nagy szárazság folytán annyira leapadt a Duna vize, hogy az I. cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság már előbb megszüntette a Moldován aluli személyhajó közlekedést, legujabban pedig Karlóca állomást a személyforgalomra nézve további intézkedésig berekesztette.

— **Ismét exhumálás Kölkeden.** Mult évi május 2-án gyanus körülmények között meghalt Kölkeden a 48 éves Kovács Mózesné szül. Cserkő Mária. Az utóbi időben napfényre került két mérgezési eset nyomozása közben éber figyelmű és körültekintő csendőrfőhadnagyunk, Kardos Géza neszét vevén annak, hogy Kovács Mózesné gyanus körülmények között halt meg, titokban megindította a nyomozást, melynek folyamán sikerült oly adatokra szert tenni, melyek valószínűvé teszik, hogy Katona Mózesné megmérgezték. Távirati jelentésére a kir. ügyész indítványozta a nevezett nő holttestének exhumálását, melyet a vizsgálóbíró értesítése szerint tegnap — szombaton — délután fél öt óra után kellett volna fogatosítani. De vajjon megtörtént-e az exhumálás s a törvényszéki boncolás, erről jelen számunk előző lezárása miatt csak jövő számunkban hozhatunk tudósítást.

— **Még nagyobb lesz a hőség.** A mult héten mintha a nagy hőség valamelyest engedett volna tikkasztó forróságából. Ez a körülmény némileg vigasztatólag hatott az izzadó emberiségre. De csakhamar bekövetkezett a csapadék. Ugyanis a meteorológiai jelentés szerint még melegebb napok várhatók. Tehát hiába szenvedtük át július rettenetes hőségét? Még ennél is nagyobb meleget kell kiállnunk? Bizony szomorú kilátás; mert ilyen tropikus hőség ellen semmi képpen sem védekezhünk. Ezért hallatszik ott is, ahol nem a mezőgazdaságot féltő anyagi érdekek miatt jajdulnak föl, kétségbesés panasza: Az ország nagy része elpusztult immár a nap-sugarak égető hatása alatt, ezeket és ezeket tett anyagilag tönkre a nagy szárazság s a tűzvész. A meteorológiai jelentés tehát nem kellemes dolgot mond nekünk, amikor még melegebb időjárást jósol.

— **A F. M. K. E. közgyűlése.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület XXII. évi rendes közgyűlését 1904. augusztus 23-án tartja meg Breznóbánya sz. kir. városban, a következő